

Kamberk nezapomíná na historii obce a venkovské tradice

strana 2

Blaník – ideální místo pro rodinný výlet

strana 3

Unikátní Farní muzeum stojí za návštěvu

strana 5

Vesnice roku 2010 Ratměřice nespí na vavřínech

Ratměřice na Podblanicku jsou svou polohou a množstvím přírodních, kulturních a historických zajímavostí ideálním místem pro klidný výlet v každé roční době. Nachází se tu například turistická stezka, starobylá kašna, románský kostel nebo expozice hasičské historické techniky. Obec zvítězila v soutěži o titul Vesnice roku 2010.

Ratměřice – Pětiletou pauzu v soutěži Vesnice roku si musí dát

○ Kostel sv. Havla v Ratměřicích

obec Ratměřice. Nařizují to přísné regule soutěže, kterou v loňském celostátním kole Ratměřičtí vyhráli. Neznamená to však, že by usnuli na vavřínech. Sotva opadla první euforie z úspěchu v soutěži, přemýšlí vedení obce i samotní obyvatelé co dál. Stojí před nimi nelehký úkol, účast v evropské soutěži vesnic.

„Připravujeme se na návštěvu hodnotitelské komise evropské soutěže vesnic. Takže bychom měli lovit nové nápady na prezentaci, opřašovat cizí jazyky a píglovat obec,“ uvedl v obecním zpravodaji ratměřický starosta Viktor Liška. Mezinárodní hodnotitelská komise Evropské pracovní společnosti pro rozvoj venkova a obnovu vesnice udělí napřesrok v červenci už podvanácté Evropskou cenu, kterou v loňském roce získal rakouský Langenegg. Po něm bude mít v příštím roce své žezlo v ohni i benešovský region. Evropská soutěž

pokračování na str. 4

V Louňovicích pod Blaníkem se neztratíte

Louňovice pod Blaníkem – Šest let úspěšného fungování oslavilo informační centrum v Louňovicích pod Blaníkem. To za spolupráce obce a mikroregionu Blaník zahájilo svou činnost v červnu 2005. Vybudovat infocentrum se podařilo i díky téměř půl milionové dotaci z ministerstva zemědělství z programu LEADER ČR. „Turistické informační centrum je zařízení, které poskytuje v oblasti svého působení komplexní bezplatné informace o všech službách souvisejících s cestovním ruchem,“ informovala starostka Louňovic Růžena Kučerová a doplnila, že louňovické infocentrum se podílí také na zajišťování takových akcí, jako jsou například Svatováclav-

ské slavnosti, či Podblanický hudební podzim.

V letním období je mikroregion s dominantou bájného Blaníku hojně navštěvován turisty i cyklisty. Ti mohou louňovické infocentrum navštívit denně od úterý do soboty, kdy jim pracovníci poskytnou požadované informace o místních památkách (např. i o kameni, který měl být původně zazděn do základů Národního divadla), historických zajímavostech či kulturních a sportovních akcích. Doporučí jim tipy na výlet nebo pomůže zajistit ubytování a poradí, kam se obrátit, potřebují-li další služby nebo jinou

pokračování na str. 5

Léto ve vlašimském zámeckém parku bude pohádkové

Devět sobotních pohádkových představení v zámeckých kulisách obohatí prázdniny dětem. Zkrátka ale nepřijdou ani dospělí.

Vlašim – O svou každoroční pohádkovou sérii nepřijdou děti z Vlašimi, okolních obcí, i ty, které do města zavítají na víkend či prázdninový byt. Také letos pro ně Kulturní dům Blaník připravil v rámci Vlašimského pohádkového léta sérii divadelních představení, které budou moci děti společně s dospělým doprovodem shlédnout o prázdninách každý sobotní podvečer.

„První prázdninovou sobotu druhého července nejmenší diváky potěší Vodnická pohádka v podání divadla Romaneto,“ uvedla ředitelka KD Blaník Markéta Pytlíková. O týden později se malí i velcí návštěvníci Vlašimského pohádkového léta potkají s Kouzelnou kuličkou, kterou jim přiveze divadelní společnost Kejk-líř. Třetí červencovou sobotu pak v zámeckém parku herci s divadelní společností Kapsa vystoupí s představením nazvaným Brémští muzikanti

aneb zvířátka a Petrovští. Předposlední sobota v měsíci bude patřit pohádkové klasice. „Uvidíte pohádku Sůl nad zlato. Tu si pro návštěvníky pohádkového léta ve Vlašimi připravilo Divadlo matky Vackové,“

doplnila Markéta Pytlíková s tím, že poslední sobotu v červenci divadlo Já to jsem představí Eliščinu pohádku. Pokud by nepřálo počasí,

pokračování na str. 5

Místo bývalé stanice pro zraněná zvířata vznikne ParaZOO

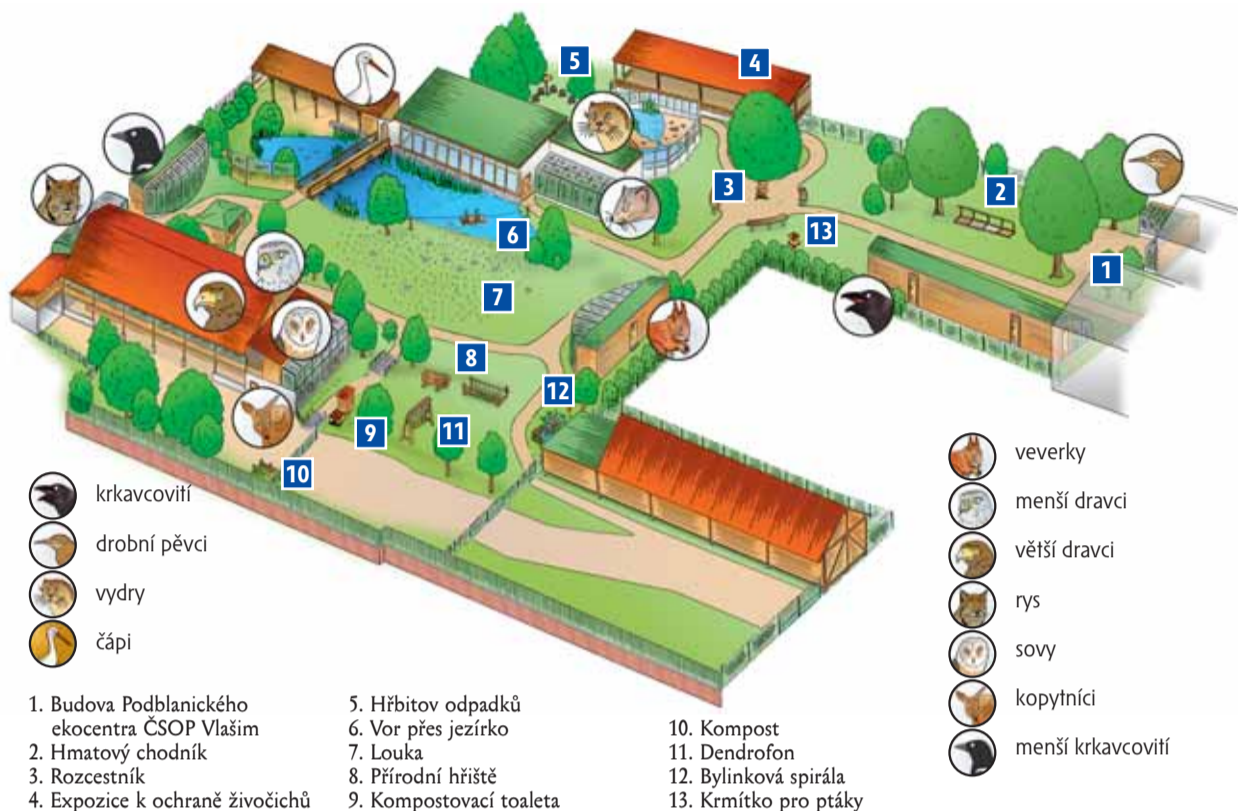
Rozdělení stávající stanice pro handicapované živočichy a přestěhování léčebné části do nového prostoru za městem přinese zvířecím pacientům klid a více místa. Návštěvníci Vlašimi budou mít zase lepší podmínky k pozorování expozic a zvířat umístěných v městské části.

Vlašim – Na zásadní změnu ve své dosavadní historii se připravuje stanice pro zraněná zvířata Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim. Její léčebná část s karanténou se přesune už zanedlouho asi kilometr za město poblíž Kupsova mlýna a v dosavad-

ním areálu zůstane pouze expoziční a výchovná část stanice. Tu čeká rekonstrukce, která by měla zvířatům zlepšit podmínky pobytu a současně návštěvníkům umožnit, aby se dostali k živočichům co možná nejlíže.

„Výběhy a klece budou větší a přibudou místa sloužící k odpočinku,“ informoval Karel Kříž z ČSOP Vlašim a doplnil, že celý areál bude protká naučnými a herními prvky pro děti i dospělé. Ti se tak zde budou moci nejen seznámit s různými druhy divokých zvířat, které v přírodě uvidí jen zřídka, ale dozvědí se také jak pomoci když najdou zraněné zvíře nebo co dělat, aby sami zabránili možným zraněním živočichů. „Navíc se zde mohou také pobavit a strávit příjemnou chvíli odpočinku,“ dodal zástupce ochránářů.

Do léčebné části naopak nebude mít veřejnost přístup. Ta bude sloužit výhradně pro léčbu a rekonvalescenci zraněných divokých zvířat.

- krkavcovití
- drobní pěvci
- vydry
- čápi

1. Budova Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim
2. Hmatový chodník
3. Rozcestník
4. Expozice k ochraně živočichů

5. Hřbitov odpadků
6. Vor přes jezírko
7. Louka
8. Přírodní hřiště
9. Kompostovací toaleta

10. Kompost
11. Dendrofon
12. Bylinková spirála
13. Krmítko pro ptáky

Kamberk nezapomíná na historii obce a venkovské tradice

V Kamberku se nachází unikátní Muzeum venkova. To své prostory veřejnosti otevřelo před osmi lety. Právě tady můžete blíže poznat svět našich babiček i prababiček. Na počátku všeho stál nápad několika obětavých nadšenců, kteří do muzea zapůjčili nebo darovali poklady, které doma léta uchovávali.

Kamberk – Exponáty jsou, jako němí svědci dřívějšího života na venkově, umístěny ve školní budově z roku 1886. V přízemí vznikla nejprve Pamětní síň a v patře historická školní třída s více jak sto padesáti dobovými předměty. O něco později pak přibyla unikátní expozice zemědělské techniky, umístěná v budově bývalé Kampeličky.

„V rekonstruovaném historickém sklepení Kampeličky se srdce nostalgiků a milovníků zaslých časů potěší přibližně padesáti více než sto let starými exponáty, které se tu podařilo zrestaurovat a uchovat,“ řekla starostka obce Alena Jenšíková a doplnila, že veškeré práce si Kamberští udělali sami, bez nároků na jakoukoli odměnu a také vystavené a opravené exponáty byly do sbírek věnovány zdarma. Ani samotný provoz muzea moc nestojí. Obec prostory pronajímá Občanskému sdružení rodáků a přátel Kamberka, jež sbírky zdarma spravuje, za symbolickou cenu. Takový přístup je v dnešní době opravdu ojedinělý.

„Není problém otevřít muzeum, když jsou na jeho pořízení a provoz k dispozici milionové částky, je úžasné něco tak rozsáhlého pořídit a provozovat téměř zdarma,“ podotkla starostka Kamberka s tím, že díky za to patří hlavně těm pár jedincům,

kteří pro citlivé návštěvníky vytvořili a udržují dílo, které zasluhuje obdiv a uznání. Jedním z exponátů v muzeu jsou například věžní hodiny z roku 1825, které byly původně umístěny na radnici v Kamberku a později ukázaly čas na kostelní věži.

A jak se daří v Kamberku získávat peníze? Obec na Podblanicku s pouhými sto šedesáti stálými obyvateli je ve získávání dotací úspěšná. Vedení obce se v roce 2010 podařilo uspět ve třech dotačních řízeních a získat více než tři sta sedmdesát tisíc korun na opravu sakrálních památek, dosazeni aleje a výstavbu dětského hřiště.

„Obnovili jsme původní sloupovou kapličku v Hrajovicích a dalších přibližně sto tisíc putovalo na opravu dvou křížků. Jeden z křížků je přímo v obci a druhý mezi Kamberkem a Hrnčiči,“ informovala starostka obce Alena Jenšíková a doplnila, že za peníze z dalšího dotačního programu obec dosadila ovocnou

alej nedaleko Štamberka při spojnici mezi Kamberkem a Hrajovicemi. Další dotaci využili místní ještě na výstavbu dětského hřiště uprostřed obce za kostelem, kde jsou umístěny dvě soustavy herních prvků, houpadlo a pískoviště s pohodlnou lavičkou.

„My pořád o něco žádáme a pořád se tu něco děje,“ řekla starostka Kamberka na vysvětlenou k úspěšnosti při získávání dotací a dodala, že obec se na projektech podílí i z obecního rozpočtu.

V letošním roce chystá obec organizačně i finančně náročnou oslavu 750. výročí první písemné zmínky o Kamberku, spojenou s již šestým setkáním rodáků a přátel obce.

Oslavy proběhnou v sobotu 23. července a organizačně se na ní budou podílet všechny složky společenského života v obci.

„Využijeme této příležitosti, abychom se pochlubili sbírkami, které se neustále díky štědrým dárcům rozrůstají. Rádi ukážeme také celkový rozkvět naší, na počet stálých obyvatel malé obce, na počet investičních a kulturních akcí však místa, které se dá bez rozpaků srovnat se sídelními celky několikrát většími,“ doplnila Alena Jenšíková.

V Hulicích příští rok nahlédnete do včelího světa

Hulice – V bývalé škole v Hulicích na Benešovsku vznikne expozice nazvaná Včelí svět. Bude vycházet z místní včelařské tradice. Její součástí bude také dílna, v níž si budou moci návštěvníci vyrobit předměty ze včelích produktů. „Náklady na projekt se pohybují kolem 15 milionů korun, z toho více než dvanáct milionů pokryjí dotace z evropských a národních zdrojů,“ sdělil manažer projektu Petr Zapletal. „Expozice je v plánovaném obsahu a rozsahu jediným obdobným projektem v České republice. Významnou bude i ve středoevropském prostoru, kde jsou jen tři menší obdobné aktivity,“ dodal.

Hulice s necelými třemi sty obyvateli leží na břehu přehradní nádrže Želivka. Obec dlouhou dobu hledala možnosti využití zchátralé školní budovy. Řešení nakonec obecní zastupitelé našli v rozvoji aktivit cestovního ruchu. „Expozice ve dvou podlažích budovy bývalé školy představí ne-smírně pestrý život včel a je primárně určena pro nevčelařící veřejnost,“ uvedl starosta Hulic Martin Kapek. Projekt představí atraktivní život včelstev i možnosti práce s včelími produkty. Zároveň přispěje k výchově a vzdělání v této oblasti a k propagaci ochrany včelstev, jejichž počet se neustále snižuje.

○ Součástí expozice bude i průchod včelím úlem

Obec Pravonín má turistům co nabídnout

V obci Pravonín s necelou šestistovkou obyvatel, která se pyšní Zlatou stuhou a titulem Vesnice roku Středočeského kraje, Modrou stuhou za spolkový život, se daří opravovat památky, budovat sportoviště i chránit přírodu.

Rotunda a barokní zámek

Při příjezdu do obce návštěvníky zaujme půlkilometrová náves typického venkovského charakteru, které dominuje udržovaná kaštanová alej. Ta dovede návštěvníky až k historické dominantě, románské rotundě sv. Jana Křtitele. Rotunda se hřbitůvkem a alejí staletých lip si dodnes zachovala osobitý ráz románské stavby a patří mezi několik málo dochovaných staveb tohoto typu v celé Evropě. Tato rotunda zůstává i nadále dominantou obce a dodnes se v ní slouží bohoslužby. Další dominantou je barokní zámek, ten je ale v soukromém vlastnictví a bohužel ve velmi zanedbaném stavu. Léto v něm kdysi prožil i německý hudební skladatel Richard Wagner, kterého okouzila zdejší krajina. Právě tady vytvořil skladbu Tóny zvonů a načrtnul libreto romantické opery Svatba.

Díky soutěžím obec zkrásněla

Obci se podařilo sehnat šest milionů korun na revitalizaci rybníka Hrb a části Volaveckého potoka, který se povedlo navrátit do původního meandrujícího koryta. „Vzniklo tu celkem šest tůň. Jejich břehy jsme osázeli vhodnými porosty a chtěli bychom v těchto místech vybudovat naučnou stezku. Vyskytují se tu totiž

některé druhy chráněných rostlin i živočichů,“ řekla starostka Pravonína Jana Lapáková s tím, že obec při těchto aktivitách spolupracuje s vlášimskými ochránci přírody. Ani na sport v Pravoníně nezapomínají. Vedení obce se podařilo získat peníze na výstavbu nových sportovišť. Na veřejném a společenském životě, který doslova hýbe Pravonínem, se aktivně

podílejí místní spolky, zejména hasiči, rybáři, ženský spolek, mladí šachisté a zdravotně postižení. Také na tento projekt se podařilo zajistit dotace z fondů Evropské unie.

Vází si historie i malebného okolí

Před časem v Pravoníně dokončili v kostele rekonstrukce unikátních historických varhan. Část nákladů hradili

z obecního rozpočtu a přispěli i podnikatelé, krajský úřad, ministerstvo kultury i jednotliví obyvatelé obce. Generálka varhan vyšla na téměř půl druhého milionu korun. V okolí obce je mnoho míst, která rozhodně stojí za to spatřit. Jedná se například o skupiny lip, křížky a kapličky s krásnými výhledy do krajiny. Vede tudy i cyklistická stezka Kraj blanických rytířů. Mnohé kapličky, křížky a další drobné sakrální stavby dostaly v nedávné době nový kabát. Lesáky, Karhule, Křížov, Volavka, či Buková, to jsou některé z nich. „Před nedávnem jsme opravili také kapličku v obci Tisek. Ta se může chlubit elektrickým vyzváněním,“ podotkla starostka Pravonína

Pravonínské zvony

Zvony v rotundě sv. Jana Křtitele měly pohnutou historii. Kromě samotných obyvatel Pravonína se asi nejvíce musela dotknout pana faráře Vacka, který zde působil mezi roky 1917–1947. Byl přítomen, když armáda zrekvírovala tři zvony za I. světové války v roce 1915 a v roce 1917. Snad na jeho prosby armáda nechala zvon poslední, sv. Jan, pocházející z roku 1597. Po válce se mu podařilo uspořádat sbírku, z které pořídil v roce 1924, za 28 000 Kč, tři zvony nové. Zvonily tu pravonínskými bohužel jen 18 let, pak přišla II. světová válka a v roce 1942 armáda opět zabrala všechny tři nové zvony. Snad na přímluvy snad zázrakem zůstal zachován opět zvon sv. Jan.

Blaník – ideální místo pro rodinný výlet

Velký Blaník je nejvyšší ze skupiny čtyř vrchů vyčnívajících nad okolní mírně zvlněnou krajinu. Dosahuje výšky 638 metrů a na jeho vrchol se z okolních obcí nechá dojít po značených turistických cestách. Z Louňovic a Kondrace vede poutníky k vrcholu červená, z Načeradce pak zelená turistická značka.

Vzhůru na rozhlednu

Vydáme-li se z Louňovic dojdeme po pár stech metrech na nedaleké parkoviště přímo na úpatí hory. Odtud je to po červené pěšce až na samý vrchol

asi kilometr. Oficiální cesty od Louňovic vzhůru jsou dvě. Jedna z nich vede po spirále vzhůru a druhá náročnější volí závěrečné stoupání přímo bukovým porostem mezi volně roztroušenými balvany. Tady si můžete změřit v testu i svou fyzickou zdatnost. Vyhodnocení testu na vrcholové tabulce mnohé nepřijemně zaskočí. Převýšení činí téměř dvě stě metrů a odměnou všem, kteří vrchol Blaníku zdolají, je nádherný pohled do okolí a možnost občerstvení v rozhledně. Dřevěnou věž ve tvaru husitské hlásky vysokou dvaatřicet metrů zde ve válečném roce 1941 postavil Klub českých turistů.

Interaktivní naučná stezka

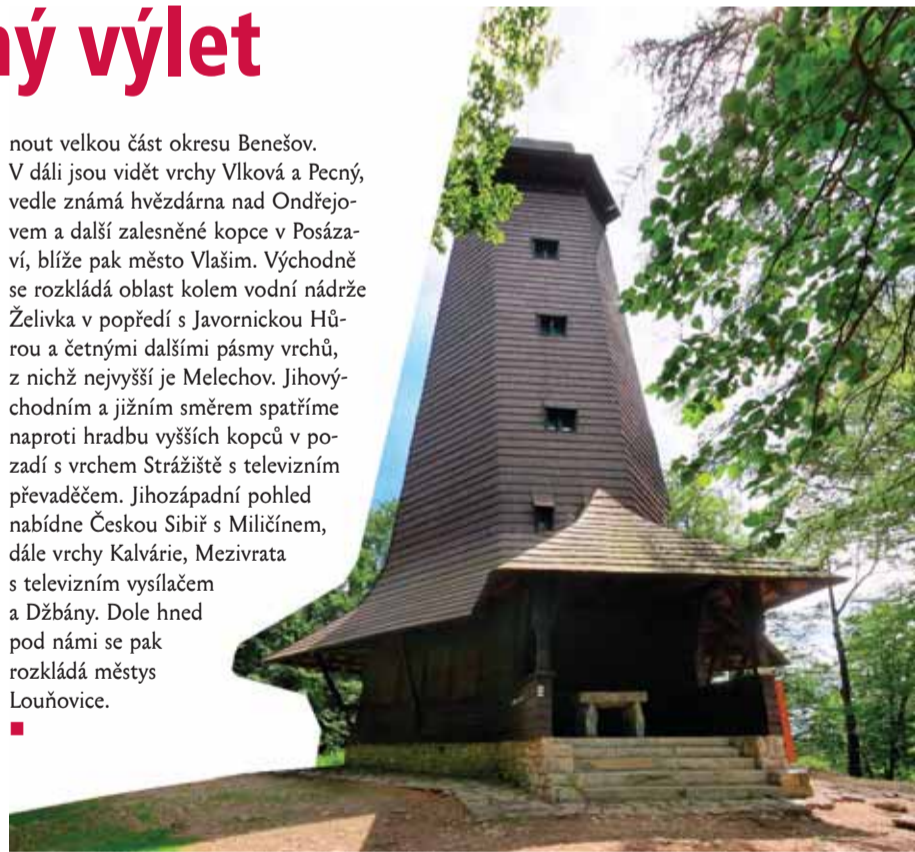
Naučná stezka vede z parkoviště nad Louňovicemi přes vrchol Velkého Blaníku k parkovišti u Kondrace. Má 13 informačních panelů a 17 hravých zastavení pro děti. Patronem a zároveň průvodcem po stezce je blanický rytíř, který návštěvníky seznámí

nejen se zdejší přírodou, ale i s historií osídlení či pověstí o blanických rytířích. K vidění je rovněž kopie základního kamene Národního divadla pocházejícího také z Blaníku. Součástí stezky je geologická expozice hornin Podblanicka, která se nachází u parkoviště nad Kondrací. Zde je vystaveno pod širým nebem 21 vzorků hornin s popisky. Ke stezce je k dispozici průvodce naučnou stezkou, do kterého si děti zapisují úkoly. K vyzvednutí je v infocentrech ve Vlašimi, Louňovicích pod Blaníkem a také v ubytovně v Kondraci. Stezka není okružní. Těm, co nechali auto na parkovišti u Louňovic, nezbyvá nic jiného než se po červené turistické značce, kterou stezka kopíruje, vrátit zpět.

Rozhlédni se, člověče

Výhled z rozhledny na vrchu bájného Blaníka je opravdu pěkný a v každém období neopakovatelný. Severním směrem můžeme přehléd-

nout velkou část okresu Benešov. V dále jsou vidět vrchy Vlková a Pecný, vedle známá hvězdárna nad Ondřejevem a další zalesněné kopce v Posázaví, blíže pak město Vlašim. Východně se rozkládá oblast kolem vodní nádrže Želivka v popředí s Javornickou Hůrou a četnými dalšími pásmy vrchů, z nichž nejvyšší je Melechov. Jihovýchodním a jižním směrem spatříme naproti hradbu vyšších kopců v pozadí s vrchem Strážáň s televizním převaděčem. Jihozápadní pohled nabídne Českou Sibiř s Miličínem, dále vrchy Kalvárie, Mezivrata s televizním vysílačem a Džbány. Dole hned pod námi se pak rozkládá městyň Louňovice.

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ Vás zve na interaktivní stezku

S RYTÍŘEM NA BLANÍK

Obousměrnou stezku v délce 4 km můžete začít u geologické expozice nad Kondrací nebo na úpatí Blaníku nad Louňovicemi

- Zábava pro děti i rodiče
- 17 dětských zastavení
- 13 informačních panelů
- Rozhledna s občerstvením na Velkém Blaníku

Dendrofon

Naučné panely

Poznávání hub

Čechtice je rájem houbařů i hudebních příznivců

Čechtice – Městys je historickým i současným centrem a iniciátorem vzniku sdružení obcí mikroregionu Želivka, ležícího ve východní části okresu Benešov. Jsou největší obcí mikroregionu, patří k nim i čtrnáct osad.

V Čechtích je k vidění barokně přestavěný kostel sv. Jakuba Staršího, renesanční radnice či barokní zámek nebo historická zvonice z poloviny čtrnáctého století. Stejně jako kostel byla i zvonice barokně přestavěná v osmáctém století. „Je dominantou čechtického náměstí a ve směru od Vlašimi je dominantou celé obce,“ uvedl starosta městyse František Nebřenský s tím, že podle ústního podání sloužila též jako solnice, k uskladnění soli. Pokud tomu tak bylo, nemuselo se však jednat o sůl kuchyňskou, ale o salnitru neboli dusičnan sodný, který byl součástí černého střelného prachu. Ten byl získáván poměrně složitým postupem z exkrementů hospodářských zvířat a odváděn pro potřeby armády. Dohled nad touto činností vykonával takzvaný salnitřník, což býval obvykle vysloužilý voják. U zvonice naleznete také památník obětem první a druhé světové války.

Zajímavý je ale například i zámeček v nedalekých Růžkových Lhoticích, kde trávil prázdniny Bedřich Smetana a dnes slouží v sezoně jako jeho muzeum. Zámek byl postaven na místě bývalé tvrze ve druhé polovině osmáctého století. V roce 1835 si zámek najal a později i koupil František Smetana, otec Bedřicha. Mladý Smetana zde proto pobýval až do roku 1844, kdy rodiče zámek prodali.

Po druhé světové válce byl zámek

○ Zámek v Růžkových Lhoticích nedaleko Čechtíc

předán místnímu jednotnému zemědělskému družstvu. Poté je získalo Okresní muzeum v Benešově. Zámek byl zrekonstruován do podoby z dob pobytu Bedřicha Smetany a byla v něm otevřena hudební expozice. V zámku je umístěna pobočka vlašimského Muzea Podblanicka. Zdejší expozice nazvaná Hudební tradice Podblanicka se zabývá počátky Smetanovy tvorby, ale je zaměřena také na skladatele, kteří se v regionu narodili, jako Josef Suk, Jan Dismas Zelenka a Josef Dukát. Působili tu i Richard Wagner či Gustav Mahler. Pokud Růžkovy Lhotice navštívíte, určitě nebudete litovat, protože je zde vystaveno mnoho zajímavých exponátů, jako zasunovací piano, několik klavírů, na které Smetana hrál, partitury oper jeho i jeho kolegů, ale také návrhy scén a originály programů.

V Čechtích na farské zahradě se vždy první víkend v srpnu už déle než čtvrt století koná amatérský hudební festival Čechtická lilie. „Festiválek je hudební přehlídkou skupin a sólistů ve stylu folk, bluegrass a country. Je na Benešovsku nejstarším festivalem a řadí se k akcím s nejdelší tradicí i v republice,“ prozradil organizátor každoročního hudebního setkávání Karel Rozkošný.

Čechtice a okolí jsou ideálním místem pro trávení klidné dovolené s aktivním využitím v podobě cykloturistiky, houbaření a poznávání koloritu typických českých obcí, které jsou minimálně narušeny moderní výstavbou. Mírně zvlněná krajina s množstvím rybníků a lesů uspokojí v sezoně také houbaře a dá se o ní bez nadsázky říct, že je houbařským rájem. ■

Vesnice roku 2010 Ratměřice nespí na vavřínech

pokračování ze str. 1

obnovy vesnice je vyhlášována jednou za dva roky od roku 1990.

„Vedle těchto příprav nás čeká také už započatá práce na územním plánu obce. Jsme rádi, že se na schůzce k jeho zadání sešlo hodně lidí, což je dobré pro to, abychom nic nezanedbali a společně vytvořili opravdu funkční koncepční dokument obce,“ řekl starosta Ratměřic s tím, že schopnost spolupracovat je jedním z nejdůležitějších předpokladů života na vesnici. Byla například uzavřena partnerská smlouva mezi Ratměřicemi a vlastníkem ratměřického zámku. Výsledkem snažení investora by měl být projekt rekonstrukce této památky s dopadem na rozvoj cestovního ruchu.

„V zámku by měl vzniknout hotel a obec by měla spolu s majitelem spolupracovat při prezentaci a propagaci projektu, organizaci společenských a kulturních akcí v areálu zámku a současném využívání obnovené infrastruktury v souvislosti s těmito akcemi. Například poskytování ubytování, stravování nebo konferenční prostory,“ upřesnil Viktor Liška. Zámecký areál by také měl být začleněn do ratměřické naučné stezky

a obec by měla mít možnost využívat některé z prostor zámku pro slavnostní příležitosti, jako například vítání občánků, komunitní setkání nebo mimořádná zasedání zastupitelstva.

Naučná stezka s tématem bitvy u Jankova r. 1645 se dočká v roce 2011 i dalších vylepšení. Obec připravila projekt za Onešem na stezku, který využívá fenoménu sedláka Oneše, legendární postavy Ratměřic. „Na trase tak vzniknou další interaktivní zastavení, na kterých se návštěvníci s One-

○ Brána do ratměřického zámeckého parku

šem lépe seznámí. Budou si moci zacvičit v jeho venkovní telocvičně, postaví mu dřevěný dům, opečou si s ním buřty na ohništi a prohlédnou si třeba Onešovu bylinnou zahrádku,“ pozval do Ratměřic starosta Viktor Liška s tím, že jedno nové zastavení stezky před obecním úřadem bude věnováno i úspěchu v soutěži Vesnice roku 2010. ■

Zahrada Spolkového domu je zázemím i pro ubytované hosty

Vlašim – Permakulturní zahrada ve Spolkovém domě sourozenců Roškotových na Palackého náměstí 65 ve Vlašimi využívají již druhým rokem nejen členové spolků, ale i široká veřejnost. Ta se má možnost na vlastní oči přesvědčit, jak vypadá permakulturní zahrada v praxi. Nově vysázené stromy, keře, byliny, léčivky, ale i spousta herních prvků pro děti. Tak vypadá po měsících práce trvale udržitelný prostor, který loni zpřístupnili ve Spolkovém domě sourozenců Roškotových.

„Návštěvníci mohou vychutnat příjemnou atmosféru na zahradě s novými ovocnými stromy doplněnými pestrou škálou zpravidla původních českých ovocných keřů (muchovníků, rybízů, jost, aronií, brslenů, dřínů, růží, šeříků, jasmínů a rakytníků). Děti si opět mohou vyzkoušet řadu atraktivních herních prvků z přírodních materiálů, jako třeba houpačku, skluzavku, vrbový tunel, palisádový chodníček, orlí hnízdo nebo také nové vodní prvek – systém ručně vyřezávaných dřevěných korýtek. Velkou atrakcí je také venkovní trampolína nebo dvě lezecké stěny. Zahradní altán bývá často

místem pro občerstvení při různých akcích na zahradě,“ řekla vedoucí domu Eva Hájková s tím, že na rekonstrukci prostor se podílely jednotlivé spolky, které zde mají své zázemí.

Spolkový dům, umístěný v klidné lokalitě vlašimského historického centra, poskytuje zájemcům také ubytování o kapacitě 15 lůžek v pěti pokojích s vlastním sociálním zázemím a připojením na internet. Zájemci o ubytování se mohou obracet na Evu Hájkovou (737 505 605, info@spolkovyudum.cz) nebo na Miroslava Brožka (731 024 683, mbrozek@spolkovyudum.cz). Více o Spolkovém domě na www.spolkovyudum.cz. ■

Trhový Štěpánov je perlou Českého Smaragdu

Trhový Štěpánov před čtyřmi lety získal opět status města. Leží deset kilometrů východně od Vlašimi, je centrem mikroregionu Český Smaragd a nabízí množství historických a kulturních památek, přírodní zajímavosti a bohatý společenský život.

Trhový Štěpánov – Dominantou Trhového Štěpánova je gotický kostel sv. Bartoloměje. Některé prameny jej datují již do dvanáctého století. Kostel byl novogoticky upraven koncem devatenáctého století. Kolem kostela se zachovala hradba a z původního hřbitova, který jej obklopoval, barokní hřbitovní brána.

Je opravdu kousek od kostela sv. Bartoloměje nalezneme Muzeum Štěpánovska. Muzeum od roku 2004 sídlí v budově č. p. 26 ze 16. století, která patří k nejstarším budovám Trhového Štěpánova a jsou zde umístěny expozice zaměřené na život předků. V muzeu se také konají krátkodobé výstavy. V přízemí historické budovy jsou dvě místnosti, které jsou zařízeny postaru jako kuchyně a pokoj.

„Najdete zde předměty, které naši předkové používali k dennodennímu životu. V horní části muzea jsou vystaveny zapomenuté, anebo zmo-

dernizované exponáty, jako například valchy, dřevěná pračka, staré žehličky, potřeby pro truhláře, ševce, mlynáře, sbírky hodin a mlýnků a další. V těchto místnostech se pravidelně konají výstavy s různou tematikou,“ uvedl starosta Štěpánova Václav Nekvasil s tím, že přesné údaje o konání a náplni výstav se mohou zájemci dozvědět na webových stránkách města.

Další z pamětihodností Trhového Štěpánova je židovský hřbitov ve spodní části města. Ten patří k nejzachovalejším v České republice s náhrobky barokního a klasicistního typu. Doba založení hřbitova není známá, ale údajně by mohl být založen už roku 1434. Nejstarší dochovaný ná-

hrobek pochází z roku 1711. Poslední pohřeb se zde konal před rokem 1943. Po roce 1969 zde byla umístěna část náhrobků ze zrušeného hřbitova v Dolních Kralovicích. Hřbitov byl restaurován v 80. letech 20. století. Celková renovace byla financována z Rakouska.

Trhový Štěpánov je součástí mikroregionu Český Smaragd spolu s obcemi Hulice, Chlum, Javorník, Kladruba, Soutice, Tehov a Zdislavice. „Název Český Smaragd byl zvolen proto, že se nacházejí v zeleni, uprostřed lesů a jsou skutečným drahokamem české krajiny,“ dodal štěpánovský starosta a předseda mikroregionu Václav Nekvasil. ■

Léto ve vlašimském zámeckém parku bude pohádkové

pokračování ze str. 1

přesouvají se pohádková představení do KD Blaník vzdáleného jen pár desítek metrů od zámeckého parku.

Také druhá polovina prázdnin bude na pohádky štedrá. Zahájí ji divadelní společnost Kus a děti budou sledovat

dobrodružství Červené Karkulky. Druhou srpnovou sobotu do vlašimského parku přicestuje Čapkův Pejsek a kočička. Toho k zámeckým hradbám doprovodí divadlo Romaneto. Další klasickou pohádku O Palečkovi uvidí návštěvníci 20. srpna a zahraje ji Malé divadélko Praha. Na konec prázdnin si

divadelníci z Kapsy připravili pohádku Kterak beruška Uška o sedmou tečku přišla.

„I o prázdninách pamatujeme na děti a jejich rodiče a touto akcí chceme rozšířit kulturní nabídku a oživit rekonstruovaný zámecký park,“ vysvětlila ředitelka pořadajícího

Kulturního domu Blaník a doplnila, že zkrátka nepřijdou ani dospělí, pro něž je poslední prázdninový večer určeno představení Comedia dell'arte O panně Zuzaně, které začne ve 20.30. Jednotlivá pohádková představení začínají vždy od 18.30 hodin.

Vlašimské pohádkové léto 2011

Zámecký park Vlašim – vedle Vlašimské brány.
V případě nepříznivého počasí se představení uskuteční v Kulturním domě Blaník.
Sobota vždy od 18.30 hodin

VODNICKÁ POHÁDKA

2. 7. Divadélko ROMANETO
KOUZELNÁ KULIČKA

9. 7. Divadelní spol. KEJKLÍŘ
BRÉMŠTÍ MUZIKANTI ANEB ZVÍRÁTKA A PETROVŠTÍ

16. 7. Divadlo KAPSA

SŮL NAD ZLATO

23. 7. Divadlo matky Vackové

ELIŠČINY POHÁDKY

30. 7. Divadlo JÁ TO JSEM

ČERVENÁ KARKULKA

6. 8. Divadlo ŠUS

PEJSEK a KOČIČKA

13. 8. Divadélko ROMANETO

O PALEČKovi

20. 8. Malé divadélko Praha

KTERAK BERUŠKA UŠKA

O SEDMOU TEČKU PŘIŠLA

27. 8. Divadlo KAPSA

COMEDIA DELL'ARTE

O PANNĚ ZUZANĚ

27. 8. od 20.30 hod!

večerní představení pro dospělé

Od 17.30 hodin bude před představením pro diváky zdarma přístupná Podblanická galerie ve Vlašimské bráně.

eko OBCHŮDEK E-SHOP

přízemí Podblanického ekocentra ČSOP
Pláteníkova 264, Vlašim,
vlevo za hlavním vchodem.

OTEVŘENO

celoročně pondělí až pátek
(9.00–12.00 h., 13.00–17.00 h.)
v období od 1. 5. do 30. 9. také o víkendech
(10.00–12.00 h., 13.00–16.00 h.)

NABÍZÍME

- vlastivědnou a přírodovědnou literaturu, plakáty
- biopotraviny z ekologického zemědělství (káva, čaj, čokoláda, sladkosti, třtinový cukr, bylinné a dětské čaje Sluneční brána a další)
- potraviny z konopí (pivo, limonády, konopný olej lisovaný za studena), konopnou kosmetiku Cannaderm a další výrobky z konopí,
- řemeslné výrobky, ptačí budky, krmítka, krmivo pro ptáky
- ekologické čisticí prostředky
- a další k přírodě i člověku šetrné výrobky.

Unikátní Farní muzeum v Kondraci stojí za návštěvu

Od dubna je opět otevřeno Farní muzeum v Kondraci, které vzniklo loni z bývalé fary a proměnilo se v aktivní turistické centrum. V této podobě je muzejní expozice na území České republiky zcela ojedinělá.

Kondrac – Farní areál s hospodářským zázemím, márnici a románským kostelem sv. Bartoloměje nabízí autentický interiér fary z přelomu devatenáctého a dvacátého století. V budově je také řemeslná dílna s možností výroby svíček, ručního papíru či tisku obrázků s dobovou tematikou svatých. Na projekt Farního muzea a společenského centra, které funguje na principech zážitkové turistiky, se obci podařilo získat třináctimilionovou dotaci.

„Farní muzeum slouží turistům a návštěvníkům Kraje blanických rytířů. Kromě autentického, více než stoletého interiéru, získají návštěvníci informace o životě na faře prostřednictvím interaktivních panelů,“ přiblížila náplň turistického centra Lenka

Šandová a dodala, že tak současně vzniká i kvalitní zázemí pro tradiční akce, které obec s bohatým spolkovým životem každoročně organizuje. V muzeu je k dispozici, kromě ukázek různých domácích prací typických pro dobový venkov, také řemeslná dílna, v níž si návštěvníci mohou vyrobit například svíčky, ruční papír nebo tisknout na knižtisku obrázky s dobovou tematikou církevních svátků.

„Na farské zahrádce je také bylinková zahrádka, která má symbolizovat význam místa pro odpočinek i pastvu ovcí a koz, které k farnímu hospodářství vždy patřily,“ řekl starosta Kondrace Miroslav Matuška s tím, že své využití našla i budova bývalé márnice. V ní je instalována výstava o historii místního kostela

a obce. Podle předkladatelů projektu Farní muzeum v Kondraci navazuje na předchozí turistické aktivity.

„Turisté i cykloturisté mají v Kondraci možnost využít také služeb ubytovny U blanických rytířů, která byla otevřena po rekonstrukci v roce 2006 při zahájení cyklotrasy a prvním ročníku akce Blanický cyklotrýř před pěti lety,“ dodal Miroslav Matuška.

Otevírací doba Farního muzea		
měsíc	den	čas
duben, květen, září, říjen	so–ne, svátky	10:00–16:00
červen–srpen	út–pá	10:00–16:00
	so–ne	10:00–17:00

V Louňovicích p. Bl. se neztratíte

pokračování ze str. 1

pomoc. Nejčastějším dotazem je: „Kudy se dostaneme na Velký Blaník?“ Samozřejmě je tu veřejný přístup na internet a prodej propagačních materiálů a upomínkových předmětů.

Milovníci historie určitě navštíví v zámku stálou expozici nazvanou Nejstarší dějiny Louňovic pod Blaníkem, která předkládá výsledek archeologického výzkumu Dr. Radoměského z Národního muzea Praha nejen v Louňovicích p. Bl., ale i na Malém a Velkém Blaníku.

V prostorách zámku návštěvníci najdou Včelařské muzeum Podblanicka s historickými předměty a písemnostmi vztahujícími se ke včelařství Podblanicka. Jedná se především o staré úly, medomety, kuřáky, kleště, rozpěráky, lisy na mezistěny, rojáky, fotografie, novinové články a hlavně možnost nahlédnout do včelařského úlu s živými včelami. Celá expozice bude přestěhována během léta do nově budovaného Muzea včelařství Podblanicka do rekonstruované budovy pod zámek čp. 86.

„Jsme městysem bohatým na historii, kromě raně barokního zámku a kostela na náměstí zde najdeme pozůstatek zdva z původního kláštera premonstrátek z lomového kamene, pomník postavený na počest místního rodáka, hudebního skladatele vrcholného baroka Jana Dismase Zelenky,“ doplnila starostka Louňovic pod Blaníkem s tím, že lidé si nenechají ujít výstup na Blaník s rozhlednou, která má otevřeno denně kromě pondělí, a často navštíví i zříčeninu barokní kaple sv. Máří Magdaleny na Malém Blaníku.

Navštivte románské kostely na Podblanicku

Kraj blanických rytířů oplývá bohatou historií a na poměrně malé ploše nabízí řadu románských památek. Na výlet po románské stezce se můžete vydat kdykoliv a návštěva skvostů románské architektury vás vždy zaujme. Zdejší významné církevní památky jsou dobře udržované a nabízejí nejen pohled do historie, ale mnohdy ojedinělé stavební prvky, které jinde nespatříte.

Kostel sv. Bartoloměje v Kondraci

Na kondracké návsi stojí neobvyklý kostel se dvěma válcovými věžemi zasvěcený sv. Bartoloměji. Kostel je původně románský, z doby po roce 1200, později sice upravován a přestavován, dosud má ale na první pohled románské rysy. Věže jsou prolomeny dvěma řadami podvojných typicky románských oken. Mezi věžemi byla později postavena ještě jedna dřevěná věž pro zvon. V roce 1918 ale uhořel do této věže blesk, kostel vyhořel a dodnes jsou viditelné stopy po požáru v interiéru na pilířích. Při požáru se zřítil i zvon ze shořelé zvonice a při pádu prorazil dřevěný strop a dopadl na barokní klenbu i románské tribuny v přízemí. Po požáru už třetí dřevěná věž obnovena nebyla. Oltář a kazatelna kostela sv. Bartoloměje pocházejí ze zatopených Dolních Kralovic.

○ Románský kostel sv. Václava v Libouni

Kostel sv. Jana Křtitele v Pravoníně

Po pár kilometrech dorazíte z Kondrace do Pravonína, obci, která je proslulá 550 metrů dlouhou padesát metrů širokou návsi, které do pražského „Václaváku“ chybí jen sto metrů na délku a deset na šířku. Středem návsi vede po celé délce prastará, ale dobře udržovaná kaštanová alej, která

přivede návštěvníky až ke kostel sv. Jana Křtitele. Je to původně vlastně románská rotunda s kruhovou lodí s apsidou a se západní hranolovou věží zakončenou dřevěným vrškem. Na severní straně lodi je původní románské zazděné okno a je tu také zachován fragment původního portálu, který vede nyní z lodi do sakristie. V kostele jsou umístěny dvousetleté

varhany mimořádně historické i umělecké hodnoty.

Kostely v Načeradci a Libouni

Načeradský románský kostel sv. Petra a Pavla se připomíná už v roce 1184. Jeho chrámová loď má čtvercový půdorys, k jejímuž průčelí přiléhá hranolovitá věž. K lodi na východní straně přiléhá gotický presbytář, který je delší a vyšší než samotná loď kostela. V sousedství kostela jsou další významné historické památky, jako gotická zvonice, radnice ze 16. století nebo barokní zámek či křížová cesta. Kostel sv. Václava v Libouni z první poloviny třináctého

století má válcovitou loď s apsidou a hranolovitou věží na západní straně. V lodi a presbytáři je mnoho vnitřních maleb, k nejzajímavějším patří postavy světic Kateřiny a Barbory z počátku šestnáctého století. Kostel má úzký vztah k nedaleké hornické osadě Roudný a také k hradišti na Velkém Blaníku.

Kostel sv. Havla v Ratměřicích

Další románskou památkou v Kraji blanických rytířů je ratměřický kostel sv. Havla stojící při vstupu do areálu zdejšího zámku. Je to jednodlný kostel s presbytářem, sakristií a oratoř, který byl postaven v románském slohu v první čtvrtině třináctého století. Z původní stavby se dodnes dochovaly jen části obvodového zdiva lodi a spodní část věže. V kostele je možné si prohlédnout interiér s odhalenými gotickými malbami, nebo jen tak spočinout v kostelní lavici. Kamenná socha sv. Jana Nepomuckého, stojící před kostelem sv. Havla byla zhotovena v polovině 18. století neznámým autorem. Je z červeného nučického pískovce. Poslední velká rekonstrukce kostela proběhla před dvěma lety, kdy byl opraven vnější plášť kostela, vyspraveny omítky, nastříkána nová fasáda, vyměněny poškozené prvky krovů a položena nová střešní krytina,“ řekl starosta Ratměřic Viktor Liška s tím, že jde o místo pravidelného setkávání místních obyvatel, kteří tu spolu prožívají slavnosti a svátky, jako například štedrovecerní setkání spojené se zpíváním koled, mše, koncerty a církevní obřady.

Stavba podle některých historiků vyniká líbeznou úměrností a navštívit ji můžete od května do září vždy mezi 10. a 18. hodinou.

Vlašimská hvězdárna vám může splnit přání

Vlašimsko – Vlašimští astronomové ani po dobu prázdnin nezapomínají na návštěvníky města. Nabízejí zájemcům možnost navštívit hvězdárnu a poskytnou i veškeré informace k pozorovaným objektům na letní obloze.

Za noci splněných přání by se daly považovat ty ve druhé polovině prázdnin. Právě v tomto čase totiž bude možné při pozorování letní noční oblohy spatřit meteorický roj Perseid, které laici nesprávně označují za padající hvězdy. Nejvíce létavic bude k vidění v noci z 12 na 13. srpna.

„Perseidy, jak se meteory nazývají, jsou v činnosti každý rok od konce

Perseidy proto na zemský povrch nedopadnou a centimetrové tělíčko tak na noční obloze může na několik sekund přezářit všechny hvězdy.

„Perseidy patří k nejstarším známým meteorickým jevům. Jejich název je určen podle souhvězdí, ze kterého zdánlivě vylétají. Říká se jim také lidově slzy svatého Vavřince, protože se pravidelně objevují ve dny, kdy má Vavřinec svátek. Bývají též lidově označovány jako padající hvězdy“, doplnil amatérský astronom s tím, že Perseidy není třeba pozorovat přímo z hvězdárny, ale stačí si najít místo za městem, které není znečištěno světelným smogem.

července zhruba do konce srpna. Maximum meteorického roje, kdy je frekvence až kolem šedesáti jasných meteorů za hodinu, je možné pozorovat kolem dvanáctého srpna,“ sdělil člen Vlašimské astronomické společnosti (VAS) Jan Urban s tím, že se jedná o drobné částičky meziplanetární hmoty, které vlétají vysokou rychlostí do zemské atmosféry. Při průletu atmosférou se prudce zbrzdí, zahřejí až na několik tisíc stupňů, taví se, až se většinou úplně odpaří.

„O prázdninách mohou zájemci o astronomické dění navštěvovat hvězdárnu pravidelně. Až do září máme otevřeno každý pátek. V jiné dny a v ostatních měsících je potřeba si návštěvu předem telefonicky domluvit. Během letních měsíců budou dobře vidět souhvězdí letní a podzimní oblohy, Mléčná dráha, planeta Saturn a záblesky jasných družic,“ informoval Urban s tím, že program na hvězdárně začíná ve 21 hodin.

Načeradec láká turisty bohatou historií

Městečko Načeradec leží v mírně zvlněné krajině CHKO Blaník a spolu s Kondrací a Louňovicemi patří k nejstarším sídlům v Kraji blanických rytířů.

Cestou do Načeradce nás silnice povede kousek za Kondrací kolem začátku naučné stezky mírným stoupáním a překrásnými výhledy na horu Blaník. Zároveň bývá i častým cílem cyklistických, pěších či motoristických výletů. Dominanta regionu a bájemí opředěná hora s rozhlednou na vrcholu na nás bude vykoukavat vždy po pravé straně. Po zhruba pěti kilometrech jízdy malebnou krajinou lemovanou výskami se před návštěvníky otevře načeradské náměstí. Na první pohled je každému z návštěvníků zřejmé, že tudy kráčela historie.

Načeradský misál

„Při příjezdu na náměstí zaujme každého kostel svatého Petra a Pavla, v jehož těsném sousedství stojí jako pozůstatek opevnění kostela stará bašta z druhé poloviny třináctého století. Ta je dnes přestavěna ve zvonici s jeden a půl tunovým zvonem z počátku šestnáctého století“, řekla starostka Načeradce Jana Rozkošná a upozornila také na významnou historickou památku, ozdobně psaný Načeradský misál, který patří vůbec k nejzajímavějším českým pamětihodnostem svého druhu v republice. Je psán na pergamenové fólii a pochází rovněž ze třináctého století. V kostele se nachází románská kruchta, varhany

z roku 1660, dále pak křtitelnice, výtečné kovářské dílo z roku 1585, původní mramorová tumba, na které je vystaven oltář a obrazem sv. Kateřiny z poloviny čtrnáctého století.

Sakrální stavby

Další dominantou náměstí je barokní zámek, před kterým stojí socha svatého Jana Nepomuckého. Do zámku se ovšem návštěvníci nepodívají, je v něm umístěn dětský domov se školou pro mládež. „Za zmínku stojí obnovená křížová cesta se třinácti kapličkami, zvonice, domy postavené v selském baroku z poloviny devatenáctého století i radnice pocházející z poloviny století šestnáctého. Ta byla později přestavěna v barokním slohu,“ upozornila na další historické objekty starostka Načeradce. Zdejší radnice ve spolupráci s vlašimskými ochránci přírody před časem obnovila barokní Křížovou cestu se třinácti kapličkami. Načeradec je městskou památkovou zónou, radnici se daří dosáhnout i na ministerské dotace, které slouží k údržbě historických objektů.

Z Načeradce na Blaník

V Načeradci startoval také jeden z ročníků tradiční akce Blanický cyklořtíř, na které se scházejí vyznavači cykloturistiky z blízkého i dalekého okolí, aby zahájili začátek cyklistické sezony v kraji. Na území městečka se křížuje několik lokálních cyklistických tras a Načeradci prochází také značná turistická trasa. Vydáme-li se jihovýchodním směrem, dojdeme na Holý vrch, na jehož úpatí jsou zastavení Křížové cesty. Severozápadním směrem z městečka dojdeme po zelené značce na Velký Blaník s rozhlednou v podobě husitské hlásky. Vedení radnice plánuje i další zatraktivnění okolí obnovením původních, dnes již většinou zaniklých cest. Jedna z nich vedla například z Načeradce do Pravonína. Městečko se vyznačuje také čilým společenským životem, aktivní jsou zejména spolky, jako jsou ochotníci, dobrovolní hasiči, myslivci nebo včelaři.

Křivsoudov vás provede historií až do současnosti

Křivsoudov – Jednou z největších obcí mikroregionu Želivka je Křivsoudov. Svou polohou, dostupností i okolní přírodou a krajinou je ideálním místem k výletům, houbaření, koupání a pokud se vám tu podaří pronajmout například chalupu či zemědělskou usedlost, pak i ke strávení poklidné, ale zajímavé tuzemské dovolené.

Křivsoudovem v minulosti prošly téměř všechny historické architektonické styly. Naleznete tu původně gotický opevněný kostel Narození Panny Marie, renesanční zámček (dochovalo se z něj pouze průčelní křídlo; na fasádě nad průjezdem se dochoval reliéfní znak Střelů z Rokyc a Vančurů z Řehnic rodu, ze kterého pocházela manželka stavitele zámku Štěpána). Naleznete tu barokní statky, novorenesanční radnici a bývalou budovu Občanské záložny ve stylu moderny. První zmínky o původní tvrzi, pozdějším hradu Křivsoudov, sahají hluboko do historie.

Z Křivsoudova do Dolních Kralovic vede po silnicích třetí třídy a účelových komunikacích jedenáctikilometrová cyklotrasa přes Lhotu Bube-

neč, Děkanovice, Tomice a Střítež. „Turistický průvodce udává střední obtížnost této trasy vedoucí zvlhčenou lesnatou krajinou s výhledy na ma-

lebné vesničky a rybníky,“ upozornil manažer pro cestovní ruch v regionu Petr Zapletal. V Křivsoudově a nedalekých Čechčicích lze nalézt i dva smírčí kameny, které kromě jiných náhrad sloužily ve středověkém právu jako institut mimosoudního vyrovnání. Křivsoudovský smírčí kámen s reliéfem jetelového kříže a rytinou meče měří bez mála jeden metr.

„Před čtyřmi roky jsme opět získali zpět status městyse,“ informoval starosta Křivsoudova František Zelenka a dodal, že k nejvýznamnějším památkám městyse patří kostel Narození Panny Marie, který prošel před časem náročnou rekonstrukcí. „Byla provedena generální oprava hlavního oltáře a instalována vzácná socha Panny Marie s Jezulátkem z kostela z Dolních Kralovic. Byly rovněž instalovány nové lavice, provedeny odvodňovací a vysoušecí práce a natřena kopule věže,“ dodal starosta. K dalším památkám městyse patří radnice s hospodářským

dvorem a stodolou z počátku sedmnáctého století a socha svatého Jana Nepomuckého na náměstí.

Za zmínku stojí také novodobé tradice městyse. Přijedete-li do Křivsoudova právě v době konání tradičního jarmarku, zjistíte, že i na venkově se najdou lidé schopní zorganizovat velkou akci. Na dobový jarmark, který se koná vždy v polovině září v areálu zahrady sokolovny, pravidelně přijíždí několik tisíc návštěvníků z blízkého i vzdáleného okolí. Lidé tu obdivují řemeslnou dovednost košíkářů, kovářů, keramiků, řezbářů a dalších řemeslníků. „Bývá tu tak kolem padesáti stánků a dbáme na to, aby si jarmark zachoval dobový ráz,“ řekla organizátorka Jana Vrbová. Jarmark, který se nese vždy v nějakém tematickém duchu, stojí za to navštívit i kvůli domácím kulinářským specialitám a bohatému kulturnímu programu, kde často nechybí ani mediálně známá jména. ■

Zdislavická kostnice je unikátní památkou

Na Vlašimsku je mnoho památek, které zná jen málo lidí a jedna unikátní se nachází ve Zdislavicích. Městys Zdislavice leží sedm kilometrů jihovýchodně od Vlašimi na Štěpánovském potoce. A právě tady se nachází stavba malé, ale pozoruhodné, kostnice. Mnoho lidí o ní vůbec neví, někteří snad o ní slyšeli, ale jen málokdo se na ni dojel podívat.

Zdislavice – Kostnice stojí vedle kostela sv. Petra a Pavla naproti vchodu do sakristie. Je to čtvercová budova, má klenuté dveře i okna. Na vrcholu plechové (původně šindelové) střeše je věžička se znakem lebky a dvouramenným křížem. Proti vchodu stojí malý oltář, v jehož spodní části jsou přihrádky s kostmi. Stěny po stranách jsou obloženy lidskými ostatky. Nad oknem, na nejvyšším místě, je umístěna nazelenalá lebka. Podle pověsti lebka z každého jiného místa přes noc spadla. Pověst to vysvětluje tím, že lebka patřila vysoce postavenému muži, který i po smrti vyžaduje místo nad ostatními ostatky.

Zdislavickou kostnici nemůžeme co do velikosti srovnávat s téměř světoznámou kostnicí v Sedlci u Kutné Hory. Svou vnitřní výzdobou a členěním ji sice připomíná, ale přesto je skutečným unikátem. Prameny k je-

jímu postavení a uspořádání musíme hledat v 18. století.

Roku 1772 vypukl ve Zdislavicích mor, za sebou zanechával poloprázdné vesnice. Nejhůře na tom byla v blízkosti Zdislavice Bolina, kde zemřely dvě třetiny tehdejšího obyvatelstva. Morem nakaženi byli mladí, staří, bohatí i chudí. Lidé se z obavy před nákazou přestali stýkat a snažili se šíření této zhubné nemoci zabránit. Pohřbívalo se bez účasti příbuzných i faráře. Hroby museli kopat i členové rodiny zemřelých. Jinak byli zemřelí pohřbívaní do společného hrobu.

Kronika uvádí, že zde probíhalo až šest pohřbů denně, celkem tu bylo během epidemie pohřbeno až sto

osob. V důsledku epidemie byl zcela zaplněn starý hřbitov kolem kostela sv. Petra a Pavla. Mezi hroby nebyl už dostatek místa na uličky a při cestě do kostela se musely některé hroby přeskokovat. Roku 1787 nastoupil ve Zdislavicích nový farář Jan Bonaventura Böhnisch, který se rozhodl plochu kolem kostela uvolnit. Nechal staré hroby likvidovat, kosti třídil, a část ukládal na novém hřbitově. Část kostí nechal očistit a provizorně je umístil do márnice. V roce 1810 započala výstavba nové kostnice, dokončena byla o dva roky později.

Pokud jste kostnici ve Zdislavicích neviděli, přijďte se na ni podívat. ■

Sochy Samsona nad Blanicí se ujali restaurátoři

Herkulův sloup neboli Samson stojící nad řekou Blanicí, byl donedávna nejhroženější památkou ve vlašimském zámeckém parku. Proto bylo třeba jej sejmut a předat do restaurátorské dílny.

Vlašim – Sedmnáctý rok probíhá rozsáhlá rekonstrukce zámeckého parku včetně přírodních prvků i staveb. Většina velkých stavebních památek byla již zrekonstruována, některé dochované prvky drobné architektury ještě na obnovu čekaly. Konečně došlo i na ně. Jednou z nich byl Herkulův sloup neboli Samson, který byl umístěn na vrcholu skalního masivu nad řekou Blanicí v zadní části parku a byl znovu zpřístupněn nově obnovenou cestou a schodištěm.

„Sochu vysokou přes dva a půl metru zhotovil známý autor z jemnozrnného pískovce. Z válcovitého do země zapuštěného sloupu vyrůstá mýtická polopostava Herkula, držící v obou rukách balvan,“ řekl Pavel Pešout z Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim s tím, že stav sochy byl značně problematický. Vážně byla narušena statika sloupu. Povrchová eroze a postupné obrušování kamenného materiálu vandaly zapříčinily zeslabení především jeho horní části. „V minulosti byl celý sloup zpevněn vrstvou hlazeného betonu. Toto opatření částečně vyřešilo statické zajištění, nastal však další problém,“ doplnil Pešout.

Pod neprodyšnou betonovou vrstvou tak docházelo ke zvyšování koncentrace solí, což způsobilo narušení kamene. „Laboratorní analýza odebraného vzorku kamene pod vrstvou betonu potvrdila vysoký obsah

chloridů a síranů, jejichž zdrojem je vztlínající voda z půdy a kyselá dešť. Betonová vrstva zadržuje v kameni vodu. Zřejmě vlivem zmrazení zadržené vody v zimních měsících došlo v betonové vrstvě k podélné prasklině,“ konstatoval sochař Daniel Talavera aktuální stav památky. Povrch sochy byl také poškozen množstvím vrypů způsobených vandaly. Před časem se také odlomilo celé předloktí pravé ruky a pravé části hlavy. Povrch kamene byl porostlý mechem a lišejníky, socha byla částečně znečištěna barvou. Samson se tak stal nejhroženější dochovanou památkou v parku a její stav se rychle horšil.

„Proto Český svaz ochránců přírody Vlašim inicioval v roce obnovu památky a zadal restaurátorský průzkum,“ řekl zástupce ochránců přírody. Před více než rokem tak vlašimská radnice, která je vlastníkem sochy, nechala zpracovat žádost o grant na obnovu sochy a podařilo se jí získat téměř tři čtvrtě milionu korun.

„Z důvodu velmi špatného stavu sochy bylo nakonec po konzultaci s památkáři rozhodnuto, že bude socha sejmuta, restaurována a originál bude umístěn ve zpřístupněném zámeckém sklepení,“ dodal starosta Vlašimi Luděk Jeništa s tím, že na místo, kde původně sloup stál, bude zhotovena kopie z pískovce odpovídající původnímu Herkulovu sloupu před jeho poškozením. ■

Kulinářská specialita blanického rytíře Sekaná s tvarohem

Počet porcí: 4

Doba přípravy: cca 1,5 hodiny

Ingredience:

20 dkg slaniny
1 tvrdý tvaroh
1 vejce
1 větší cibule
5 stroužků česneku
sádlo na vymazání pekáče
strouhanka
majoránka, sůl, mletý pepř

Postup: Mleté maso smícháme s tvarohem nakrájeným na kostičky, osolíme, opepříme, přidáme koření a nejmenou nakrájenou cibuli a česnek. Vmícháme vajíčko a vzniklou

směs zahustíme přiměřeným množstvím strouhanky tak, aby se dala vytvarovat šiška sekané. Dno pekáčku vymažeme sádlem, vložíme připravený váleček sekaná a vše zasypeme

kostičkami slaniny. Během pečení podléváme vodou. Pečeme cca 1 hodinu. Podáváme s chlebem a hořčicí.

Autorkou receptu je Růžena Dvořáková st. z Bystřice u Benešova

Tip na nevšední zážitek – ekofarma Kršňův dvůr

Farma Kršňův dvůr se rozkládá uprostřed polí, luk a lesů překrásné benešovské krajiny. Toto nádherné místo láká nejen k zemědělství, ale i k odpočinku, relaxaci, meditaci a k praktikování duchovního života.

Městečko u Vlašimi - Dojení, vláčení, řízení traktoru a další zemědělské práce. To všechno si můžete vy i vaše děti vyzkoušet na ekofarmě hnutí Hare Krišna v Městečku u Vlašimi. Ekologická farma členů Hnutí Hare Krišna hospodáří zhruba na třiceti hektarech pozemků. Zdejší komunita je otevřená návštěvám a její členové návštěvníky farmy ochotně provedou a seznámí s principy hospodaření bez hnojiv a chemie.

„Návštěvníci si mohou projít naučnou stezku. Je zhruba jeden kilometr dlouhá a je na ní umístěno deset

tabulí, jejichž společným tématem je ekologické zemědělství,“ zve k návštěvě statutární zástupce Hnutí Hare Krišna Václav Lichtág s tím, že na jednotlivých zastaveních se lidé seznámí s různými druhy zde pěstovaných plodin, erozí půdy, včelařením nebo třeba bylinkami a jejich pěstováním.

„Na našich polích nepoužíváme žádnou chemii, hnojíme chlévkou mrvou a zeleným hnojením. Pěstujeme brambory, pohanku, zelený i žlutý hrách, obilniny, jako je špalda, žito, krmný oves,“ řekl Lichtág s tím, že jejich snahou je získávat co nejvíce prostředků k životu z vlastních zdrojů a nejbližšího okolí. Půdu z poloviny ořou se zvířaty, čtyřmi koňmi a třemi voly. Na vlastní oči můžete vidět práci na poli tak, jak bylo obvyklé je provádět před více než sedmdesáti lety. Jde vlastně o živý fungující skanzen, po kterém se můžete projet koněbusem.

Provoz mlýna je dalším krokem soběstačnosti zdejších ekofarmářů. „Mouku zde meleme na kamenném mlýnu z vlastního certifikovaného bio obilí, nebo z kupovaného v bio i nebio kvalitě. Výroba celozrnné mouky

má vyšší nároky na čistotu obilí. Proto věnujeme zvýšenou pozornost čištění obilí, které přispívá ke zvýšení kvality mouky,“ dodal průvodce farmou.

Neodmyslitelnou součástí života na ekofarmě jsou zvířata. Zdejší hospodáří se starají o krávy a voly indického dlouhorožehého skotu, koně, pávy a kozy. Zvířata jsou podle slov průvodce hodná a kontaktní. Pod dohledem pracovníků farmy je možné si

je i pohladit, což uvítají zejména děti.

„K vidění je i průhledný včelí úl, aby návštěvníci měli možnost vidět, jak to v takovém včelím společenství funguje,“ říká Lichtág s tím, že shlédnout je možné také expozici dobových zemědělských strojů, které se podařilo shromáždit a restaurovat za léta působení na Vlašimsku. Všechny stroje jsou funkční a provozuschopné. Mezi historickými zemědělskými stroji

jsou nejzajímavějšími kousky hrstovka, sekačky za koně, sečky nebo brány.

Na děti pamatovali zdejší obyvatelé výstavbou malého dětského hřiště, gurmáni mohou ochutnat speciality místní vegetariánské kuchyně. Po domluvě si tu můžete vyzkoušet dojení, vláčení, řízení traktoru a další zemědělské práce. Rodiny a jednotlivci mohou navštívit Kršňův dvůr prakticky kdykoliv mezi 11. a 17. hodinou. „Větší skupiny by si z ryze praktických důvodů měly návštěvu na farmě domluvit,“ radí Václav Lichtág s tím, že individuální požadavky je možné domluvit na místě.

„Jejich farma je zajímavá z ekonomického hlediska vzhledem k tomu, že směřují k soběstačnosti. V dnešním světě ekonomických krizí, neomezeného zadlužování a omezených zásob ropy, se může hospodářská krize projevit jakkoliv, ale na životní chod soběstačných farem to v podstatě nebude mít vliv,“ řekl jeden z návštěvníků farmy s tím, že pokrmy Kršňůvů patří z hlediska kvality k naprosté špičce a převyšují zdravotní, etický a duchovní standard, na který je většina lidí v oblasti potravy zvyklá. ■

Blaniční cyklořytíři letos vyrazili v rekordním počtu z Veliše

Veliš – V pořadí již šestém ročníku cykloakce Blaniční cyklořytíř vyrazili v sobotu 28. května z Veliše na trasu téměř čtyřicet kilometrů. V regionu se jedná o tradiční akci, která v Kraji blanických rytířů pravidelně zahajuje cyklistickou sezonu na cyklotrase s názvem Po stopách blanických rytířů. Organizátoři pro letošní ročník připravili dvě cyklotrasy. Jednu pro zdatnější cyklisty a kratší uvítaly hlavně rodiny s dětmi. Start i cíl obou cyklotras byl ve Veliši nedaleko Louňovic.

„Cyklotrasa pro náročnější cyklisty měřila čtyřicet kilometrů a zavedla účastníky akce kolem bájné hory Blaník přes stejnojmennou chráněnou krajinnou oblast. Na trase nalezli cyklisté odpočinková místa s ilustrovanými legendami o blanických rytířích,“ řekl předseda místního hasičského sdružení Jiří Lupač a dodal, že trasa pro rodiče s dětmi měřila osm kilometrů a organizátoři cyklořytíře ji doplnili zastaveními s plněním různých cyklistických i vědomostních úkolů.

Cyklisté bez rozdílu věku startovali průběžně mezi 13. a 14. hodinou od kostela sv. Josefa ve Veliši, který si mohli před akcí prohlédnout. Všichni cyklisté, kteří trasy absolvovali a do cíle dorazili s potvrzenými kartami z jednotlivých stanovišť, obdrželi pamětní list a byli blanickým rytířem pasováni na Cyklořytíře 2011. „V cíli u velišského kostela organizátoři zajistili občerstvení a živou hudební produkci,“ dodal Lupač s tím, že cyklistickou akci připravila obec

Veliš ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody ve Vlašimi a obcemi Načeradec, Pravonín, Kondrac, Ostrov a Louňovice pod Blaníkem.

Cestovní ruch a hlavně cykloturistika patří k prioritám rozvoje Kraje blanických rytířů a právě tato akce je jednou z tradičních pozvánek do regionu, který je pro cyklistiku ideální. Podblanicko nabízí krásnou krajinu, zachovalou přírodu i příjemnou a přátelskou atmosféru zdejších obcí. ■

Pozvánka na zajímavé akce v regionu

Datum	Akce	Místo	Čas	Pořadatel
17.–18. 6.	Podblaník fest – 6. ročník hudebního festivalu	Zámek Louňovice p. Bl.	17. 6. od 17 h., 18. 6. od 12 h.	MS Art, tel.: 603 436 933
25. 6.	Křížovský šťovík – country festival	Křížov	14 hod.	SDH Křížov, tel.: 603 570 073
25. 6.	DFD turnaj – 4. ročník dívčího fotbalového turnaje	Louňovice pod Blaníkem	10 hod.	FK DFD Louňovice p. Bl., tel.: 739 923 278
25. 6.	Slavnost Těla a Krve Páně	Kondrac	18 hod.	Farnost Vlašim, tel.: 602 104 747
2. 7.	Vodnická pohádka – Divadélko Romaneto	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
6. 7.	Vostrovecké slavení – historická řemesla, trh, šerm, tanec i soutěže pro děti	Vlašim – zámecký park	13 hod.	Muzeum Podblanicka, tel.: 317 842 927
9. 7.	Neckýáda	Louňovice pod Blaníkem	13 hod.	FK TJ Sokol Louňovice p. Bl., tel.: 604 571 011
9. 7.	Kouzelná kulička – Divadelní spol. Kejklíč	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
16. 7.	Keltský pohár – fotbalový turnaj mužů, oslavy 90 let TJ Sokol	Louňovice pod Blaníkem	10 hod.	FK TJ Sokol Louňovice p. Bl., tel.: 604 571 011
16. 7.	Brémští muzikanti aneb zvířátka a Petrovští – Divadlo Kapsa	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
23. 7.	6. setkáním rodáků a přátel Kamberka – 750. výročí první písemné zmínky o obci	Kamberk	9 hod.	Obec Kamberk, tel.: 317 852 728
23. 7.	Sůl nad zlato – Divadlo matky Vackové	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
30. 7.	Eliščiny pohádky – Divadlo Já to jsem	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
6. 8.	Letní Slavnosti Rádía BLANÍK spojené s výstupem s BLANÍKEM na Blaník	Kondrac	14–22 hod.	Rádío Blaník/obec Kondrac, tel.: 323 641 990
6. 8.	Červená karkulka – Divadlo Šus	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
13. 8.	Poutová zábava, hraje skupina VAT	Louňovice pod Blaníkem	20 hod.	SDH Louňovice p. Bl., tel.: 604 937 847
13. 8.	Pejsek a kočička – Divadélko Romaneto	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
20. 8.	Poutové slavnosti – dětské sportovní dopoledne	Ratměřice – hřiště	10 hod.	TJ Ratměřice, tel.: 737 352 060
20. 8.	O Palečkovi – Malé divadélko Praha	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
21. 8.	Poutové slavnosti – Poutové procesí a slavnost na návsi	Ratměřice	14 hod.	Obec Ratměřice, tel.: 776 580 584
27. 8.	Kterak beruška Uška o sedmou tečku přišla – Divadlo Kapsa	Vlašim – zámecký park	18,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
27. 8.	Comedia dell'arte – O panně Zuzaně – Divadlo Kapsa (pro dospělé)	Vlašim – zámecký park	20,30 hod.	KD Blaník, tel.: 317 842 288
27. 8.	Hasičská fontána	Ratměřice – rybník Lazna	21,30 hod.	SDH Ratměřice, tel.: 725 054 161
28. 8.	Bartolomějská pout	Kondrac	10 hod.	Obec Kondrac, tel.: 317 843 088
24. 9.	Svatováclavské slavnosti – tradiční slavnosti s průvodem a poutí	Louňovice pod Blaníkem	10–24 hod.	Městys Louňovice p. Bl., tel.: 603 287 347